

ВОРКШОП

МУЗИКУВАННЯ – ІНТЕГРАЦІЯ МУЗИКИ, СПІВУ, РУХУ.

Привітання

Хто з гарним настроєм прийшов – махніть рукою,
Хто чує мене – кивніть головою,
Хто бачить мене – прошу оком моргнути,
Хто любить дітей, ті підводяться тихо,
Хто найвеселіший – ви всім усміхніться,
Хто ввічливий – сусідові злегка вклоніться.

- Рада всіх вітати на воркшопі з теми «Музикування – інтеграція музики, співу, руху»

*«Знати» мало, потрібно «робити», «виконувати»,
а ще краще – спробувати «зробити» і через
свою поведінку «зрозуміти» і все «дізнатися».*

О.Гумінська

Сучасна педагогіка акцентує важливість подолання художньої однобічності суб'єкта мистецької освіти (у нашому випадку – здобувача освіти), формування його цілісної свідомості на основі інтеграції знань.

Щоб краще зрозуміти поняття інтеграції, розповім вам притчу
Індійська притча про сліпих.

Одного разу до сліпих прийшов слон й кожен хотів з'ясувати, який він. Один сліпий доторкнувся до ноги і сказав, що слон – це колона, другий доторкнувся до хобота і вирішив, що слон – це велика гілка дерева, третій помацав вуха та відповів, що слон – це велике опахало...

- Як ви думаєте хто із сліпців був правий?

Причина полягає в тому, що кожен з них торкався різних частин тіла. Але насправді, слон мав все те, про що вони говорили.

Традиційне навчання дещо схоже з цією притчею. На одному уроці учні вивчають хобот, на іншому – хвіст, на третьому вуха слона, а загальної картини не бачать.

Завдання вчителя на сьогоднішній день полягає у вмінні навчити дітей бачити світ цілісно.

Найбільш ефективним шляхом для досягнення даної мети вважається інтегроване навчання.

Інтегроване навчання (Адаптовано з “Natural Curiosity: A Resource for Teachers” University of Toronto OISE) – це навчання, яке ґрунтується на комплексному підході. Освіта розглядається через призму загальної картини, а не ділиться на окремі дисципліни.

Під час інтегрованих занять учні активно залучаються до пошукової та дослідницької діяльності, краще і глибше усвідомлюють закони всесвіту, своє місце та роль у ньому.

Інтеграцію на уроках мистецтва розглядаємо як засіб розвитку дитячої особистості, підвищення якості сприймання мистецтвознавчого матеріалу, що сприяє формуванню цілісності знань.

Для цього можна активно застосовувати **орф-педагогіку**. Простір Орф-педагогіки — вільний і безоцінний. Тут важливий кожен прояв творчості, й “усе може бути всім” — можна малювати звуки і танцювати малюнки, озвучувати вірші музичними інструментами й учитися слухати тишу.

Ця система музичного виховання, розроблена австрійським педагогом і композитором Карлом Орфом. Вона передбачає навчання через мистецтво і творчість, базується на синтезі різних видів мистецтв, єдності і взаємодії музики, слова й руху. Карл Орф запропонував створювати музику разом з дітьми під час музикування.

Музикування в освітньому процесі – це особливий вид музично-виконавської діяльності та навчання музики за допомогою голосу, тіла та елементарних музичних інструментів, мета якого наблизити музику до дитини через її самовираження в музичній діяльності, формування діяльнісної особистості. Такий вид виконавської діяльності може бути пов’язаний зі слуханням музики, вокально-хоровою роботою, а також може бути окремим компонентом уроку. У виконанні та створенні музики в цьому випадку беруть участь голос, тіло, шумові та музичні інструменти.

Способи музикування умовно можна поділити на традиційні й нетрадиційні. До традиційних способів можна віднести музикування на елементарних музичних інструментах (металофони, дзвоники, бубонці тощо), до нетрадиційних способів – гру на паперових стаканчиках, клавесах, «звучні жести», використання підручних матеріалів (аркуші паперу, целофанові торбинки, м’ячики, іграшки тощо).

Пропоную вам для ознайомлення декілька технік музикування.

ЗВУЧНІ ЖЕСТИ

Звучні жести, або жести, що звучать (Body Percussion) – це виконавська техніка, що розглядає наше власне тіло як музичний інструмент. Дає поняття про метр, ритм, темп, динаміку, імпровізацію тощо; розвиває метроритмічне чуття, дрібну моторику рук, координацію.

1. Вправа «Джаз» під музику «Mono mono» Ray Charles

<https://www.youtube.com/watch?v=XuqUETAgoPc>

I група – метр пальцями по долоні

II група – синкопований ритм клацанням пальців.

2. Вправа на музику гурту Queen

https://www.youtube.com/watch?v=APe_3eQkbqQ&t=41s

3. Вправа з рухами під джазову музику

Учасники парами стають один напроти одного.

- Крок назад, крок вперед, крок назад, хлоп-плесь-клац.
- Крок вперед, крок назад, крок вперед, хлоп-плесь-клац
- Гра в долоньки парами.

КЛАВЕСИ

Клавеси – ударний дерев'яний музичний інструмент з невизначеною висотою звуку з родини інструментів латиноамериканського походження. Це 2 круглі палички товщиною 1-2,5 см і довжиною 15-20 см, виготовлених з міцної породи дерева (дуб, бук, ясен).

Техніка «Клавеси» дає поняття про метр, ритм, динаміку, темп, імпровізацію; розвиває виконавські та творчі здібності, метроритмічне чуття.

1. Вправа під музику Летка-Єнка(1,40 хв)

2. Руханка з клавесами. Трек Pinocchio

ДЗВІНОЧКИ

Дзвіночки музичні – 8-тональний набір металевих дзвіночків, кожен колір якого відповідає певній висоті.

Техніка «Дзвіночки» дає поняття про ритм, метр, висоту звуку, мелодію, тривалості звуків, фразу; розвиває тембровий та гармонічний слух, збагачує пам'ять, уяву, творчі здібності.

1. *Вправа на діатонічних дзвіночках (Відеопартитура для діатонічних дзвіночків Поль Моріа)*
2. *Вправа на діатонічних дзвіночках (Відеопартитура для діатонічних дзвіночків мелодія з кінофільму «Пірати Карибського моря»)*

СТАКАНЧИКИ

Гра на паперових стаканчиках дає поняття про ритм, метр, активізує розвиток творчих здібностей, здатність до імпровізації.

1. Вправа «Веселі стаканчики»

<https://www.youtube.com/watch?v=huQmE74xSvY>

2. Вправа «Передай»

Для цього нам потрібно по 2 стаканчики. А на ноги ми вчепимо дзвоники для того, щоб відбивати метр.

Комбінація:

Плесь, клац, стук, хап,

Тук-тук-тук-тук (стаканчики міняємо місцями)

Звучить Тарантела

ПІДРУЧНІ МАТЕРІАЛИ

Також можна використовувати й підручні матеріали. Наприклад, папір А4 чи целофанові торбинки, іграшки тощо. Це дасть змогу розвивати в учнів навички раціонального природокористування.

1. Вправа з целофановими торбинками

<https://www.youtube.com/watch?v=BfbRMYwcRbQ>

Вправа з одноразовими тарілками

<https://www.youtube.com/watch?v=eiXq5Qw5m-w>

Вправа під мелодію «Пляскай» з папером.

<https://www.facebook.com/watch/?ref=saved&v=4688943394476762>

Роль музики у формуванні дитини переоцінити неможливо. Науково доведено, що слухання і виконання музичних творів сприяє розвитку творчого і просторового мислення, виробляє уміння розпізнавати інформаційне й емоційне навантаження звуків, заспокоює та дисциплінує. Зробити музикування складовою частиною інтегрованих уроків нескладно, якщо скористатися здобутками Орф-педагогіки.

Завдяки таким особливостям Орф-педагогіки вправи, характерні для уроків музичного мистецтва, легко інтегрувати в уроки з інших дисциплін.

Результатом музикування є:

- діяльнісне пізнання музики;
- самовираження через музику та творчість;
- спілкування, взаєморозуміння;
- гармонія розуму (увага, мислення), емоційної сфери (захоплення, радість), тіла (вокальне, пластичне, інструментальне виконання музики);
- оздоровлення психічних процесів уваги, уяви, мислення, пам'яті;
- пошук індивідуальних способів спілкування з музикою;
- збагачення творчого досвіду.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА:

1. Технологія колективного музикування: методичний посібник/ упор. О.О.Гумінська. – Рівне: РОІППО-РДГУ, 2018
2. <https://www.youtube.com/@tuncerediz/videos>
3. <https://www.youtube.com/>
4. <https://nus.org.ua/articles/navchannya-cherez-muzyku-chomu-vona-maye-buty-ne-tilky-na-okremyh-urokah/>